

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A mit mi akarunk.

Brassó, 1911. márc. 16.

Mi nem szoktunk hazudni és házijánossal nem vagyunk rokonságban és azért mi álmok helyett a reális haladást sürgetjük. Mi akarjuk, hogy a javak, — a jogok igazságosabb elosztását: akarjuk — ezek — az egész társadalomra kiterjesztessenek, hogy ne legyenek egy osztályé, rendé, vagy rétegé, hogy ne legyen a felső tizezeré, és ne is csak a művelt világa, hanem akarjuk, hogy művelt legyen az egész és élvezze az ember a több ember jogát. Akarjuk, hogy a népnevelés jobban emelje a népet és a megélhetése biztosítsa; akarjuk hogy a társulás szabadsága és a bérkötések rendezése a kegyetlen véletlent és az önzés hatalmát megtörje és mi nekünk mint keresztény munkásoknak, mindig és mindenhol, az emberi existenciája mindnyájunknak meg legyen.

Ezt akarjuk mi és ezen dolgozunk: ezért kell művelődnünk és szer-

vezkednünk, mert új gazdasági világot nem pofonokkal és forradalmakkal szokás, avagy lehet csinálni, azt egyáltalában nem lehet máról holnapra csinálni, tehát elvünkben, a keresztény szociális eszmében az folyik és lesz meg abban a mértékben, a melyben műveltség, tisztesség, és magasabb színvonal, hozzáértés és önérték lesz bennünk, meglesz nem az öklünk sulya s a torkunk tátongása, hanem keresztény szellemű emberségünk fajsulya arányában. Ezért harcolunk és már zászlónk is van hozzá, bárha nem is olyan, mint a gyűlölködő, erőszakoskodó, bicskázó osztályharcnak vörös harcosáé, hiszen nem is lehet olyan, mert mi tőlük különbözünk, mi nem puffasztjuk fel vadállattá az embert, hogy a testvérmunkást is üsse agyba főbe, ha mást mer gondolni mint (Jakecz Jakó úr!) hanem mi az egész nemzetnek és az egész emberiségnek a keresztény szociális lelkiismeretét akarjuk fölköltetni és nem egy osztály ellen, legyen az bármily veszett (búrsoa) hanem

a rendszer ellen küzdünk. A mi társadalmi munkánkban nem egy osztálynak hanem az egész művelt társadalomnak segítségünkre kell jönnie, különösen Brassóban kezdet kell fogunk mindnyájunknak. mert itt számunknak alacsonyabb lévén a műveltségi színvonala, az ámitók a városban mesésen halásznak és maguk is ojtott piócákká válnak a magyar nép sovány testén. Mert tudjuk azt, hogy a Jakabokból és a sztrájkokból, bojkottokból meg nem élünk, abból csak az ökölvívó Jakabok élnek. A sztrájk kényszerfegyver vagy tüntetés, de nem rendszer és kevésbé foglalkozás. A mi foglalkozásunk munka, mi érzületünk a komoly haladás és fejlődés vágya, a mi öngyálunk a tisztesség s mi összetartásunk a ker. szociálistus. Ez nem mese, hanem program és tett; milyent még Brassóban a szociáldemokrácia ezideig nem fejtett ki. (Pedig lett volna alkalma, ha igazi lett volna a programja) Tehát ezt a programot kövessétek, ezt a tettet gyakorol-

A vörös vezérek dala.

Üvölt vadul a vörös zászlós hadsereg,
Hogy a korcsma fala szinte tőle remeg:
Vesszenek a zsarnok és kövér burzs-oák,
Pokolra veletek ti rest papi csuhák.
Pusztuljon a gaz keresztény szociális
Ki kell irtani még a hirmondóját is.
Bort ide bőven, hisz még duzzad a zsebünk,
Igyunk, igyunk! hej mert éhség, nyomor velünk.

Gazember Kossuth és Zichy meg Ap-ponyi,
A kormány s rendőrség, gazember mindenki.
Éljen csak Veltner és Bokányi s Izrael,
A fő-és alispán mindenki vesszen el.

Isten s a tulvilág mese és adoma,
Ezt leírta régen a tudós Népszava.
Bort ide bőven, hisz még duzzad a zsebünk,
Igyunk, igyunk hej mert éhség nyomor velünk.

Vesszen minden mester, kit a segéd hizlal,
Ki csak zsarolni tud az olcsó munkával.
Vesszen el Fazakas, agyon kell ütni őt,
Agyon kell bunkolni, mint egy gaz sztrájköröt,
Éljen minden felett a vörös szervezet
Vesszen mi szent s igaz, mi Isten.
Bort ide bőven, hisz még duzzad a zsebünk,
Igyunk, igyunk, hej, mert éhség nyomor velünk.

Csak a vörös zászló üdvözít egyedül,
Csak az jó tánc, melyre Groszmann ur hegedül.
Minden polgári lap hazug és ostoba,
Csak egy mond igazat a bölcs Népszamara.
Fizetett lap mind, csak a Népszamara nem,
Ez a legigazabb, okos és független.
Bort, mert nem sokáig duzzad a mi zsebünk,
Közel pusztulásunk, éhség nyomor velünk.

Kovács István

Czipész mester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítenek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia árak mellett.

átok keresztény munkás testvéreim, akkor biztosan győztök!

HELBOLD örökösei TUZA R. utóda

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem öpésitettek azon kellemes helyzetbe, hogy arany és ezüst neműmet bámulatos olcsó árban jótállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyen.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel
Helmbold örökösei
TUZA R. utócai.

Március 15. Brassóban.

A „Brassói Egységes Magyar Párt” végrehajtó bizottsága által rendezett szabadság emlékünnepe méltóan ülte meg a Vigadó nagytermében a brassói magyarság. Együtt láttuk itt a város, rang és korkülönbség nélküli hazafias közönségét. Ezuttal a Vigadó nagyterme ugyancsak szűknek bizonyult, mivel a roskadásig megtelt erkélyen kívül a földszinten is zsúfolva hódoltak a márciusi idők magasztos eszméinek. A magyar dalárdán kívül a vasutasok és az iparos ifjak egylete zászló alatt testületileg vettek részt. Városunk 3. Nesztora, a nagy idők szemtanúi, akik a magyar szabadság hajnalhasadását 63-szor ünneplik, görny testtel, de annál fiatalosabb lélekkel áldoztak a mult lelketemelő emlékének.

Kozák népzene-kara nyitotta meg az ünnepélyt „nyitányával”, mely után Hantz Mihály dr. lépett dobogóra s hazafias szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket. A program 3-ik; pontját, a nemzet imádságát, a magyar dalárda vegyes karának tökéletesen sikerült énekszámát, a már fellelkesült közönség állva áhitattal hallgatta végig. Az ünnepi szónak dr. Wasykiewicz Viktor teljes rekedtsége miatt nem tarthatta meg beszédét, kéziratát Mórík Károly olvasta fel. A közönség kitűnő pennájú belmunkatársunkat a magasztos gondolatokban gazdag és hazafiassággal telt tartalmas emlékbeszédjéért lelkesülten éljenezte. — Nem kevésbé aratott tapsokat a magyar dalárda férfi kara által előadott: „Századok viszhangja” is. Betetőzte e felejthetetlenül kedves ünnepet sikerben Pál Dénes ref. lelkész Ábrányi rapszodikus költeményének minden kritikán felüli elszavalása által. — A közönség Kozák-banda kísérete mellett Kossuth-nóta éneklésével a legemelkedetebb hangulatban oszlott el.

Végül megjegyzük, hogy Szerényi József ny. államtitkár, városunk képviselője sürgönyileg üdvözölte az egybegyűlteket,

mit a közönség tomboló tapsviharral fogadott.

Este 8 órakor az Europa szálloda nagytermébe a társasvacsorára mintegy 200-an jelentek meg férfiak, nők. Az első toasztot Szele Béla dr. alelnök a hazafias összetartásra tartotta, mely után a jelen voltak cigányzenekar kísérete mellett a Hymnust énekeltek el. Utána Veres György az országban még életben és a társas vacsorán jelenlevő három 48-as öreg honvédre üritette poharát. E beszéd után, ennek hatása alatt 2 hölgy a 3 öreg honvéd részére adományokat gyűjtött. Össze is gyűlt meglehetősen szép összeg. Majd Hantz Mihály dr. elnök állott fel szólásra s a hazafias hölgyeket köszöntötte fel. Beszéltek még Tökés Ernő ref. lelkész a békéről, Pál Dénes ref. s lelkész a vallásos hazafiasságról s Weisz Ignác dr. az ünnepély szereplőiről.

A Magyar Dalárda 2-szer állott fel a podiumras szebbnélsebb darabokat adott elő, mint az egybegyűltek lelkes eljenzéssel s tapsal honoráltak. A zenét Kozák Dávid zenekara szolgáltatta.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos
Brassó, Vasut-utca 28.

elválal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyia berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközölteket.

Hirek.

Brassó 1911. március 10.

Uj püspökök. Mint a „Hivatalos” írja, legközelebb dr. Csernoch János püspök kalocsai érsekké lesz kinevezve, Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspöknek, Granfelder Gyula csanádmegyei és Várdi Árpád győri püspöknek.

Papválasztás. Kézdiszentlélek, háromszékvármegyei nagyközség, Oláh Dániel kadicfalvi plebánost első helyre papjának választotta.

Szent Antal Otthon. A brassói róm. kath. főelemi fiúiskolával kapcsolatos Szent Antal Napközi Gyermekek Otthon növendékeit ma Friedmann Frigyesné látta el — jó és izletes ebédvel. Fogadja e nemes tettéért az otthon vezetőségének hálás köszönetét.

Népgyűlés a nadrágszoknya miatt. Fiumében egy bizottság vasárnapra népgyűlést hívott egybe Giardino Publikóba a nadrágszoknya ellen. Társadalmi állásra való tekintet nélkül felhívják a nőket és a férfiakat az új divat elleni harcra.

Szent Antal Estély. A vezetőség a 20 filléres belépti jegyeket törölte, s így belépti jegy 40 fill. Előre fentartott ülöhely 1 kor. A hátralevő 4 szt. Antal Estélyre fentartott ülöhely 4 kor, a plebánián váltható; Jövő szt. Antal Estély márc. 19-én este fél 7 ó. lesz. Rendezi a Mária társulat.

Egy tanító büntetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Bihar vármegye közigazgatási bizottsága által lefolytatott fe-

gyelmi vizsgálat eredményeképen Popovits Kornél, szegyeteli elemi iskolai tanító az 1907. évi XXVII. t. c. 22. §-ának 1. pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt a közoktatásügyi minisztérium által hivatalvesztésre ítéltetvén, 2 éven belül tanítói állásra sehöl sem alkalmazható.

Az angol hadsereg legnagyobb katonája. A brit testőrgnátosok első zászlóaljánál a napokban egy rendkívüli hosszú legényt soroztak be katonának, akinél nagyobb katonája nincsen az angol hadseregnek. Angliának ez az őriása 6 láb és 8 és egynegyed hüvelyk hosszú (körülbelül 2 méter) és csaknem egy egész hüvelykkel magasabb, mint Oswald Ames testőrez redbe-li őrnagy, aki eddig az angol hadsereg legnagyobb katonája volt. Az őrnagy ilyenformán most kénytelen átengedni a „dícsőséget” fiatal pályatársának, aki még csak 18 éves s még növőfélben van, úgy hogy egy-két hüvelykkel esetleg még megjavítja saját testmagassági rekordját. Különbén egy devonshirei farmer-család sarja, amelynek ugy férfi, mint nőtagjai mind tu nőttek az átlagos testmagasságon. Egy újságírónak, aki meginterjuvolta, elmondta, hogy tizennégy éves kora óta erősen dohányzik, mivel hallotta, hogy ez megakasztja a növést. A katonasághoz nagy kedve van és már előre örül, hogy György király koronázásánál impozáns természetével ő is ott állhat majd a kivonuló testőrezred soraiban.

Talált tárgyak. Találtatott a főpostán egy pénztárca kisebb összeggel, egy arany bross, kocsiban 1 esőernyő és bot. Jogos tulajdonosai átvehetik a rendőrségen.

Brassó vármegye tisztviselői nyugdíjszabályzatát a belügyminiszter kiegészítés végett visszaküldötte.

Hogyan bánnak el Amerikában az egyház ellenes lapokkal? Egyik newyorki lap érdekes történetet mond el arról, hogyan lehet a rossz sajtó ellen a legradikálisabban eljárni. A mexikói Quadalajára városban történt, hogy egy szabadszájú lap (mint nálunk a „Nap”, az „Est” stb.) a bold. Szűzről és Szent Józsefről gyalázó cikket közölt. Amikor a város lakosai a szabadszajú természetben gyönyörködve a szokásos sétat helyen jártak fel és alá, osztogatni kezdték a gyalázkodó szenylapot. De ugyancsak megjárták. A hallatlan piszkolódás mélyen felháborította a tömeget. Előkelő hölgyek küldöttségben mentek a hatóságokhoz és elégtételt kértek valásuk megsértése miatt. Elhatározták azt is, hogy a hitvány merényletért kiengesztelik a bold. Szűzet és Szent Józsefet. Az erre kitűzött napon 40 ezer ember járult a szentségekhez és minden templom megtelt ájtatos hívőkkel. A székes-egyház szónoka az alkalommal lelkes szavakban felhívta hallgatóit, hogy a hasonló irányú lapokat tiltsák ki házaikból. Másnap a legtöbb ház kapuján egy kis cédula volt kifüggesztve: „Katholikus ellenes lapot nem fogadunk el!”. A gyalázkodó lap rövid idő mulva előfizetők hiányában megszűnt. A városnak 100 ezer lakosa van, de mert valamenyen jó katolikusok, a Mária gyalázó lap senkinek sem kellett. Ki merné ezt nálunk megtenni. Pedig akárhányszor nálunk volna ok is, alkalom is kath. öntudat ily frappáns megnyilatkozására!

APOLLÓ BIOSZKOP

Szerda és csütörtöki műsor.
 Taermina — látv.
 Bandika horgászik — tréfa
 Málta — látv.
 Szeles napok — hum.
 Illatos szerelem — hum.
 Eleven képeskönyv — fantasztikus.
 Élet utjai — dráma.
 Verdun — műfilm.

(Epizódok a porosz-francia háborúból, A főszerepet Philippi Garnier a Comedie Francaise tagja és Dorival az Odeon színház tagjai játsszák briliáns művészi erővel.)

Pénteken nincs előadás.
 Szombat és vasárnap új műsor

Közönség köréből.

Alsó-kákova utcában házat építenek s az alap ásásából kikerülő sok földet kihányták az útra. Az annyira keskeny utat a sok föld teljesen elzárta, úgy, hogy a kocsival való közlekedés lehetetlen. Tegnap Szolga M. egyik bérkocsija majdnem fölborult itten, Szerencsére a lovak nem birták tovább a földbe sülyedt kocsit, de így is összetört a kocsi egyik lámpája.

Tisztelettel fordulunk az illetékes hatósághoz, hogy derítse ki, kit terhel felelőség emiatt, meg azért is, hogy az utca bejáratát nem zárták el a kocsiforgalom elől. Ugy szintén kérjük a kocsis kárának az illetőn való felhajtását is.

Bolgárszegi

SPORT.

Közötteés az ostromlók között levő teret három egyenlő részre kell felosztva képzelné, a 90 méteres területet tehát háromszor harminc méteres távokra.

Az ostromlók mögött 30 méterre felállnak a határvédők (half backs) ezek hárman vannak, mégpedig úgy állanak fel, hogy a középső határvédő egyenesen a középső ostromló mögé kerül, két társa pedig jobról-balról vele egyirányban a határvonal és a közte levő térség közepét foglalják el.

Harminc méterrel hátrább, egy irányban a két jobbra s balra álló határvédővel, ezek háta mögött áll a két kapuvédő (backs)
 A kapus ugyanúgy áll a védekező csoportnál, mint a támadó csoportnál.

Az ostromlók szemtől szembe állanak a támadó ostromlókkal, még pedig 10 mtr. távolságban.

Mögöttük felállnak a határvédők és kapuvédők ugyanazon beosztással, mint a másik csoportnál, csak hogy 3 és fél méterrel kisebb távokban (egymás mögött 22-6 m. távolságra)

Igy most csatára készen vannak.

Mindenik csoportba van 1 kapus

(goalkeeper) 2 kapuvédő (backs) 3 határvédő halfbacks, 5 ostromló (forwardc.)

Mikor a lehet elhangzott, a közép ostromló helyből kirugja a labdát. Ha a labdát mely a földön fekszik a nélkül, hogy megmozdítanak egyetlen rugással helyéből megindítjuk ezt helyből rugásnak (placekick) nevezzük.

A helybőlrugás előtt a labdának pontosan a kör közepén kell pihennie, a rugás irányának pedig az ellenség kapuja, más nem lehet.

Mindaddig míg a labda pihenő helyzetben van a játzóknak megmozdulni nem szabad, de abban a pillanatban, mikor a labda kimozdult a küzdők és munkába fognak.

Mindenik küzd, tekintettel a reá háromlő feladatra, azon buzgólkodik, hogy a labdát áthajtsa az ellenséges kapun, illetve olyan helyzetbe (állásba) hozza, hogy az áthajtás vagy neki, vagy pedig valamelyik társának sikerüljön.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-en

cukrászdát nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégülhessem. — Mindenfél rendelmények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

ifj. PURI FERENCZ

kádármeester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javitások pontosan és olcsó árák mellett eszközölhetnek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Wejsz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviselője a világhírű «Ideal» és «Erika» írógépeknek «Veritas» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek. Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, mimeograf festékek. Törölgummik, gramofon lemezek, tűk, varró és hímző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Írógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja írógépét festékszalagra és részeire Írógép gondozását bizza szakembere évi átalány mellett s ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek — mellett —

részletfizetésre is

elsőrangu gyártmányu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranynemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

„EVOE“

haj-
csodaszer

bebizonyíthatólag

hatásos!

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, reddő, bőrtatka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság óráktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.

Közép-utca 12. Fióküzlet: Kapu-utca 57.

Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!!Fehérnemű mosás és fényvasalás!!!

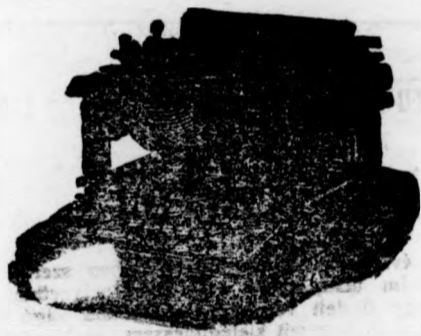

„LOLA“

fésűk és fogkefék kaphatók gyógyszerárakban drogueriákban és minden jobb szaküzletekben.

Dr Pawelka Ernő

március hó 1-től kezdve déli 12—1 órákor rendel.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!
Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

[Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamattal mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölcsönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett.

Hirdetéseket felvesz a
kiadóhivatal